

Årsrapport 2019

Tinn Sparebank

Skålestrondi, Rauland

Foto: Åsne Nykos Midtun

INNHold

Årsrapport 2019	1
Tildeling fra gavefondet år 2018.....	4
Styrets årsberetning 2019.....	7
Resultatregnskap	22
Balanse.....	24
Kontantstrømoppstilling.....	26
Generelle regnskapsprinsipper.....	27
Generelt	27
Utlån – beskrivelser og definisjoner.....	27
Finansielle instrumenter	29
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.....	30
Skatt.....	30
Omregningsregler for valuta.....	31
Langsiktig gjeld.....	31
Kontantstrømoppstilling.....	31
Overgang til IFRS fra 2020.....	31
Noter.....	32
Note 1 – Finansiell risiko	32
Note 2 – Kredittrisiko.....	33
Note 3 – Kapitaldekning	42
Note 4 – Likviditetsrisiko.....	45
Note 5 – Renterisiko	46
Note 6 – Markedsrisiko.....	47
Note 7 – Renter og liknende kostnader på ansvarlig lånekapital.....	51
Note 8 – Andre rentekostnader	51
Note 9 – Provisjonsinntekter og provisjonskostnader.....	52
Note 10 – Pensjon	52
Note 11 – Lønns- og administrasjonskostnader.....	53
Note 12 – Lån og ytelser.....	53
Note 13 – Varige driftsmidler	54
Note 14 – Andre driftskostnader	55
Note 15 – Skatt.....	56
Note 16 – Kontanter og innskudd i Norges bank	57
Note 17 – Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder.....	57
Note 18 – Gjeld tatt opp ved utstedelse av obligasjoner.....	58
Note 19 – Spesifikasjon av annen gjeld	59

Note 20 – Egenkapital	59
Note 21 – Garantiansvar	59
Note 22 – Nøkkeltall.....	61
Erklæring fra styret og banksjef	62
Revisors beretning	63

Håkanesfjellet

Foto: Liv Mogen

Tildeling fra gavefondet år 2018

17. mai komité Rauland	17.mai-komiteen i nedre Austbygde
4H nemnda i Tinn	Agitato
Atrå 17. mai komité	Atrå I Morgo
Atrå skyttarlag	Austbygde Bedehus
Austbygde Foredragslag	Austbygde skytterlag
Austbygde Utviklingslag	Budeieveven
Falkeriset Folkemusikklag	Fjellguten Skilag
Fjell-ljom grendelag	Fjellrosa 4H
Fjellvang Grendehus Tessungdalen	Folkeakademiet i Rauland
Foreldrealver	Foreldregruppa 2006-kullet ved Rjukan barneskole
Freidig 4H	Friskis & Sveltis Tinn
Gauset Bygdelag	Gjøystheim Bygdelag
Grautkjeringan	Konfirmantleir
Gutter13 Rjukan IL Håndballgruppa	Gutter16 Rjukan IL Håndballgruppa
Heimstulen Kennel	Helterittet AS
Hobbyluringen, Tinn Normisjons barne	Hovin Husflidslag
Idrettslaget Rein	IL Dyre Vaa G14
IL Dyre Vaa Skiskyting	IOGT Blefjell avd. Tinn
Jenter 15 Rjukan IL Håndballgruppa	Kamerina Festivaluka
Kjeringråd	Kjerringsveiven
Kyrkjebod	Lions Club Rjukan
LO i Tinn	Lure Historielag

Lysløypas Venner	Marispelets Frivillige Venner
Morger Rideklubb	Mæl Vel / Roll If
Møsstrand Snoskuterklubb	Møstrand Bygdelag
Normisjon Tinn	Norsk forening for utviklingshemmede, Rjukan
Radio Rjukans Ungdomsredaksjon	Rauland Bridgeklubb
Rauland Historielag	Rauland Historielag Kunstgruppa
Rauland Husflidslag	Rauland Musikkorps
Rauland Skyttarlag	RIL Fitness & Turn
RIL fotball jenter 11	RIL Tennisgruppe
Rjukan & Tinn Motorhistoriske Klubb	Rjukan Alpingruppe
Rjukan Baptistkirke	Rjukan Golfklubb
Rjukan I.L. Håndballgruppe	Rjukan Idrettslag Langrennsgruppe
Rjukan IL Badminton	Rjukan IL fotball G16
Rjukan IL fotballgruppe	Rjukan IL Volleyball
Rjukan IL–Friidrett og Triatlon	Rjukan ILs Hovedstyre
Rjukan Janitsjarorkester	Rjukan Kameraklubb
Rjukan Lag av Norske Redningshunder	Rjukan MC–klubb
Rjukan og Omegn Rideklubb	Rjukan og Tinn Hagelag
Rjukan og Tinn Røde Kors Besøktjenesten	Rjukan og Tinn Røde Kors Hjelpekorps
Rjukan og Tinn Røde Kors, Omsorg	Rjukan Pensjonistforening
Rjukan Pistolklubb	Rjukan Radiumforening Arbeidsstue
Rjukan Skytterlag	Rjukan Speidergruppe
Rjukan Svømmegruppe	Rjukan Trekkspillklubb
Rjukan Treskjærelag	Rjukanbanens Venner
Saboteurs MC Rjukan	Seniorringen i Tinn

Skirva Fjellkyrkje og Ungdomssenter	Slaggruppen Tinn og Rjukan
Snowshoe Thompson Minnerenn	Stjerneblink 4H
Støtteforeningen for Rj. Janitsjarorkester	Støttelaget for Øyfjell Bygdemuseum
Tinn Barnekor	Tinn Bygdekvinnelag
Tinn Dialekt- og Mållag	Tinn Gospel
Tinn Idrettlag – Langrennsgruppa	Tinn Idrettslags Fotballgruppe
Tinn Idrettsråd	Tinn Knivmakerlaug
Tinn Misjonsforening	Tinn og Rjukan Revmatikerlag
Tinn Skiskytterlag	Tinn Snøscooterklubb avd. sommergruppe
Tinn Sokn	Tinn Soul Teens
Tinnløypa	Tinnsjø Baatforening
Tungtvannsløpet Veteranbilløp	Øvre Vinje Pensjonistlag

Gaustatoppen

Foto: Vicky Margetts

Styrets årsberetning 2019

Norsk økonomi i 2019

Norsk økonomi hadde god vekst i 2019, med fortsatt fallende arbeidsledighet som resultat, men veksten ser ut til å avta inn i 2020.

BNP-veksten for fastlands-økonomien er antatt å ha steget med om lag 2,5 pst i fjor. En unik sterk vekst i oljeinvesteringene, opp hele 15 pst, hadde betydelig ringvirkninger for norsk økonomi. BNP-veksten var noe sterkere enn økonomiens trendvekst; den vekst hvor arbeidsledigheten holder seg konstant. Derfor gikk da også ledigheten ned fra 4,0 pst til 3,8 pst etter en unormal sterk vekst i antall sysselsatte personer, 40–50 000 fra 2018 til 2019, ifølge Nasjonalregnskapet.

Lønnsveksten ser ut til å havne på 3,2 pst for 2019, mens prisveksten ble 2,2 pst. Husholdningene fikk således en moderat bedring i sin kjøpekraft.

Norges Bank satte opp sin styringsrente, foliorenten, i alt tre ganger i 2019 til 1,5 pst. 3-mnd NIBOR økte ikke like mye, bare 0,6 prosentpoeng opp – fra om lag 1,26 pst i desember 2018 til 1,86 pst i desember 2019

Kredittveksten til husholdningene modererte seg gjennom året, fra en 12-måneders vekst på 5,8 pst i januar, til 5,2 pst i november. Trolig var tilgangen på nye lån negativt påvirket av innføringen av Gjeldsregisteret, og strammere utlånspraksis for forbrukslån i bankene. Bedriftenes lånevilje var derimot

robust (uendret vekstrate på 5,8 pst gjennom året) med sterk utlånsvekst til byggelån og eiendomsinvesteringer.

Til tross for at Norge skilte seg ut i Europa i fjor, med stigende sentralbankrenter, var kronkursen uventet svak, ned 3,7 pst i løpet av året, målt mot i-44 indeksen. Oslo Børs steg med hele 16,5 pst (målt ved indeksen OSEBX, eksklusive utbytte).

Boligprisene fortsatte å utvikle seg moderat, med en gjennomsnittlig prisvekst på 2,5 pst i 2019 fra året før, noe lavere enn lønnsveksten. Veksten i boligprisene var robust i Oslo (inklusive Bærum) med 3,4 pst, men er mer blandet i resten av landet. Stavanger m/omegn var svakeste region med null vekst, skal en tro statistikken fra Statistisk Sentralbyrå.

Fra januar til september ble det åpnet 3743 konkurser, om lag det samme antall som i samme periode i 2018.

Virksomhetens art

Tinn Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor på Rjukan og avdelingskontor på Rauland, i Tinn Austbygd og i Haugesund. Banken skal være en lokalt forankret, lønnsom og selvstendig bank med egne styrende organer, og har valgt Eika-Gruppen som strategisk alliansepartner.

Banken profilerer seg som totalleverandør av finansielle tjenester for personkunder og små og mellomstore bedrifter (SMB) i sine definerte markedsområder.

Tinn Sparebank er en selveid lokalbank. Vi er den eneste banken i Telemark uten egenkapitalbevis.

Aktivt driftsår i 2019

Tinn Sparebank har hatt et aktivt driftsår og god inntjening i 2019. DNB gjennomførte i 2016 en omfattende reduksjon i sine filialer, blant annet i Vinje kommune, der også Tinn Sparebank har kontor. Dette førte til at flere kunder fra Vest-Telemark byttet bank fra DNB til Tinn Sparebank. I 2017 etablerte banken et representasjonskontor på Dalen for å styrke bankens tilstedeværelse i Vest-Telemark.

I løpet av året har bankens forvaltningskapital økt med i overkant av 82 millioner kroner, og samlet utlån har hatt en oppgang på 78 millioner. Samtidig har banken hatt en økning på 11,7 millioner kroner i Eika Boligkreditt (EBK). Samlede innskudd fra kunder har økt med 107 millioner kroner. Virksomheten har i 2019 ytterligere styrket soliditeten, noe som bidrar til å bevare banken som en trygg og attraktiv finansinstitusjon i lokalmarkedet. Banken vil fremover konsolidere virksomheten, og opprettholder mål om moderat vekst i 2020.

Det er styrets mål at banken skal skaffe seg et mest mulig diversifisert inntektsgrunnlag gjennom salg av finansprodukter som etterspørres i lokalmarkedet. Dette stiller krav til høy kompetanse og i løpet av 2019 har det derfor vært en bevisst satsing mot ytterligere løft i kompetansen blant bankens ansatte. Ved utgangen av 2019 har banken 7 ansatte som er autoriserte som finansielle rådgivere og 13 ansatte som har gjennomført autorisasjon i

kreditt. I alt 16 ansatte i banken er i dag autoriserte forsikringsrådgivere og foreløpig er 1 ansatt autorisert rådgiver innen personforsikring.

Lokal utvikling

Både i Tinn og Vinje er reiselivsnæringen det som de siste årene på mange måter har vært drivkraften i næringslivsutviklingen. I løpet av 2019 har områdene tatt ytterligere steg mot målsetningen om å bli en av de mest attraktive helårsdestinasjonene i Norge. Det ligger til rette for en fortsatt god vekst og muligheter for å sikre en større andel av det nasjonale turistmarkedet. For å kunne bli en helhetlig destinasjon av internasjonalt kaliber er det viktig å fortsette arbeidet med å organisere, koordinere og videreutvikle området på en fremtidsrettet måte, slik at det skaper tillit nok til at ytterligere risikovillig kapital blir tilgjengelig. Spesielt viktig er dette med hensyn til infrastruktur.

Reiselivsnæringen gir betydelige ringvirkninger for andre tjenesteytende næringer i kommunene. For bygge- og anleggsbransjen og for handelsnæringen utgjør turismen et viktig fundament for opprettholdelse av tilbudet til lokalbefolkningen. Også for offentlige tilbud er næringen av stor betydning. Arrangement-turisme, nisjer som iskltring, sykling i naturen, verdensarvstatusen og kulturturisme er i ferd med å finne et meget godt fotfeste. Her kan det ligge mange muligheter for å utnytte distriktets særegne natur- og kulturkvaliteter for å nå nye og voksende markedssegmenter i de kommende år.

Banken samarbeider også med andre banker i Eika-Gruppen om større aktuelle finansieringsoppdrag (AMETA-lån). Det er ved årsskiftet etablert i alt ett engasjement av denne type.

Videreutvikling av styrings- og rapporteringsdokumenter har også dette året utgjort en viktig del av administrasjonens og styrets arbeidsoppgaver. Ytterligere krav om internasjonal harmonisering av finansinstitusjonenes regelverk ser ut til å medføre omfattende arbeidsoppgaver og endringer for

bankens styre og administrasjon også i årene framover.

herved at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Konkurransesituasjonen

Konkurransen om kundene har også i 2019 vært stor.

For Tinn Sparebank sin del er det viktig å ha gode samarbeidsformer som sikrer tilfredsstillende lokal tilhørighet, beslutningsmyndighet og kompetanse.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2019 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Det bekreftes

Tehytta, Rauland

Foto: Åsne Nykos Midtun

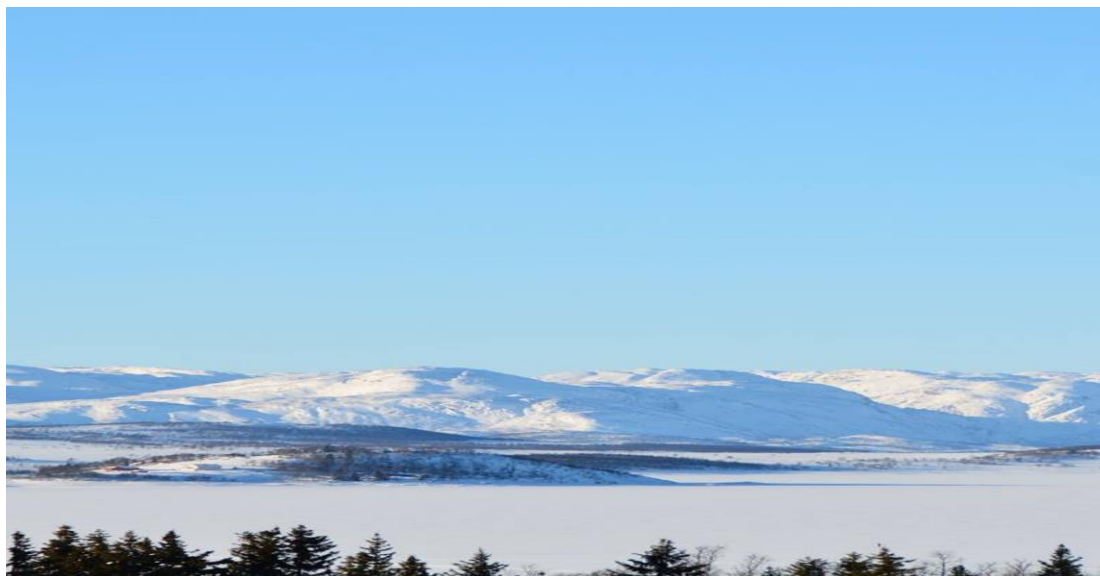
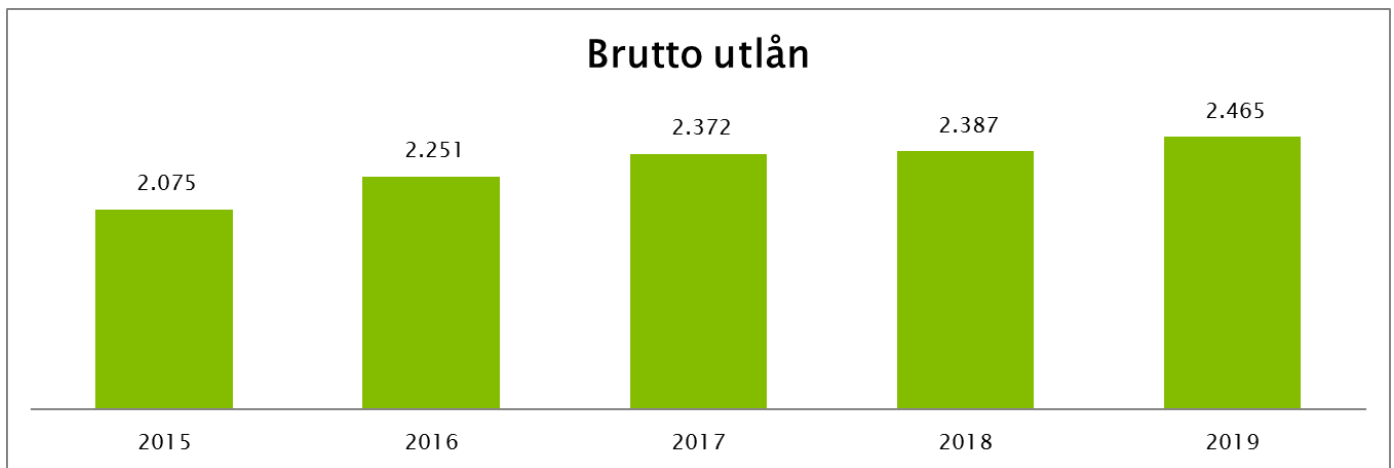
Resultat

Resultat (mill. kr)	2015	2016	2017	2018	2019
Netto renteinntekter	51,1	51,2	54,7	56,7	61,3
Øvrige inntekter	23,7	28,2	27,4	26,4	30,1
Driftskostnader	-48,4	-49,0	-51,7	-52,4	-53,3
Driftsresultat før tap	26,4	30,4	30,4	30,7	38,1
Tap/nedskrivning/gevinst	2,3	-1,9	-1,1	-1,0	-0,8
Ordinært driftsresultat	28,7	28,6	29,3	29,6	37,3
Skatt m.v.	-6,2	-5,6	-6,1	-5,8	-7,5
Resultat etter skatt	22,6	22,9	23,2	23,9	29,8

Videre i rapporten er fjorårstall i parentes.

Resultatet av bankens ordinære drift viser et driftsresultat før tap på **38,1 mill.** (30,7), tilsvarende **1,25 %** (1,01) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Etter tap og nedskrivninger blir resultat av ordinær drift **37,3 mill.** (29,6), eller **1,22 %** (0,98) av gjennomsnittlig forvaltningskapital, mens resultatet etter skatt

blir **29,8 mill.** (23,9), eller **0,98 %** (0,79) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Avkastning på gjennomsnittlig egenkapital utgjør før skatt **11,5 %** (9,9), og etter skatt og nedskrivning **9,2 %** (8,0).

Falkeriset

Foto: Kari Hovden

Inntekter

Rentenettoen målt som prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør i 2019 **2,01 %**, som er en økning fra fjorårets tall på **1,87 %**. Netto renteinntekter er bankens hovedinntektskilde og disse er økt med 4,6 mill i forhold til fjoråret.

Det har i 2019 vært en nedgang i provisjonsinntektene på **0,8 mill** fra 2018. Andre driftsinntekter utgjør **30,1 mill.**, mot tilsvarende for fjoråret **26,4 mill.**, dvs. en økning på **3,7 mill.** Provisjoner tilknyttet "off-balance" produkter som forsikring, og utlån via Eika Boligkreditt har etter hvert blitt en viktig inntektskilde, og utgjør for 2019 **17,4 mill.** (18,1). Bankens samlede netto inntekter utgjør i 2019 **91,4 mill.**, mot **83,1 mill.** året før.

Kostnader

Sum driftskostnader har i 2019 hatt en økning på **0,9 mill.**, tilsvarende **1,72 %**, mens året før var det en økning på **0,7 mill.** Målt som prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette **1,7 %** (1,8), en nedgang fra året før. Målt i forhold til netto driftsinntekter utgjør driftskostnadene i år **58,3 %**, mens tilsvarende tall for fjoråret var **63,1 %**.

Det vil fremover fortsatt være fokus på kostnadsutviklingen. Kostnadsnivået er i stor grad et resultat av kvalitetskrav og totalt produkttilbud, og fra styrets side foretas en løpende vurdering av hva banken her vil være best tjent med. Styret har så langt vurdert at de fordeler som oppnås ved et desentralisert banktilbud for tiden berettiger de ekstra kostnader det medfører.

Tap på utlån, garantier mv.

Tap på utlån og garantier er i regnskapet kostnadsført med **0,8 mill.** mot fjoråret hvor det ble kostnadsført **3,6 mill.** Av dette utgjør konstaterte tap på engasjement uten tidligere nedskrivning **2,6 mill.** (0,1), mens det både er inntektsført og foretatt nye nedskrivninger slik at de samlede tapsnedskrivninger utgjør totalt **12,7 mill.** (14,6). Tapsnedskrivninger er foretatt med bakgrunn i de vurderinger og rapporter som framkommer gjennom bankens risikoklassifiseringssystem.

Ved årsskiftet har banken individuelle nedskrivninger på **0,32 %** (0,39) av brutto utlån, og gruppevis nedskrivninger på **0,19 %** (0,22), totalt **0,51 %** (0,61) av brutto utlån. Netto tap og tapsnedskrivninger på årets regnskap utgjør **0,03 %** (0,15) av brutto utlån. Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med retningslinjer fra Finanstilsynet. Styret har i sin vurdering foretatt en grundig gjennomgåelse av alle misligholdte engasjement, alle risikoklassifiserte engasjement, og alle øvrige større engasjement. Det er styrets vurdering at en gjennom de tapsføringer som er gjort og med de nedskrivninger som er foretatt, har dekning for de tap som er kjent eller som er vurdert som potensielle tapsengasjement på avslutningsdagen.

Resultat

Driftsresultat før tap har økt med 7,4 mill. til **38,1 mill.** (30,7), mens resultat etter tap og skatt har økt med 5,9 mill. til **29,8 mill.** (23,9). På inntektssiden viser rentenettoen en økning til **2,01 %** (1,87). Provisjonsinntektene er gått ned med **4,23 %** i forhold til 2018, primært grunnet en nedgang i provisjonsinntekter på forsikringer og andre gebyr- og provisjonsinntekter Verdipapiravkastningen er økt i forhold til fjoråret med **1,4 mill.** Driftskostnadene er økt med **1,2 mill.**

Forslag til resultatdisponering

Det er bankens overordnede mål å bygge opp egenkapitalen for å bedre bankens soliditet, og styret foreslår at årets overskudd – **NOK 29.846.119**– anvendes slik:

Overføres til Sparebankens fond	NOK	29.096.119
Overført til gaver	NOK	750.000

Balanse

Balansetall (mill. kr)	2015	2016	2017	2018	2019
Forvaltningskapital	2.636,16	2.799,78	2.944,67	3.014,22	3.096,27
Utlån	2.075,02	2.250,58	2.371,60	2.387,42	2.465,43
Innskudd fra kunder	1.933,24	2.100,65	2.280,20	2.349,58	2.456,98
Egenkapital	241,63	263,78	286,53	309,89	338,99

Utlån

Totalt brutto utlån er ved årsskiftet **2.465,43 mill.** (2.387,42) som utgjør en økning ift. fjoråret på **3,27 %** (0,67). I primærkommunene Tinn og Vinje er det en utlånsøkning på egen balanse på **54,1 mill.** (-13,1). Andel utlån knyttet til lokalmarkedet er uendret og utgjør **70,8 %** (70,8). Regionene Oslo/Akershus og Haugesund utgjør hhv. **6,1 %** (10,3) og **5,0 %** (5,8).

Utlåns sammensetningen til privat- og bedriftsmarkedet har endret seg noe. Brutto utlånsandel er økt til **76,3 %** (74,2) på personmarkedet og redusert til **23,7 %** (25,8) for næringsliv. Inkludert formidlet lån til EBK blir utlåns sammensetningen noe endret. Personmarkedet er økt til **81,2 %** (79,3) og bedriftsmarkedet redusert til **18,8 %** (20,7).

I utlånsbehandlingen har en søkt å legge til grunn en balansert vurdering mellom risikotaking for banken og krav til sikkerhet og betalingsevne hos kundene. Banken har etablert et system for risikoklassifisering som innebærer at alle låneengasjement blir risikoklassifisert. Andel lån med høy risiko etter nytt risikoklassifiseringssystem utgjør **5,10 %** (4,96), av brutto utlån, en økning fra i fjor.

Garantier

Bankens garantivolum var ved årsskiftet **53,0 mill.** (58,9). En reduksjon på **5,9 mill.** i fra fjoråret. Bankens garantiansvar ovenfor EBK utgjør **8,6 mill.** (10,3). Bankens risiko for tap på lån formidlet til EBK er nå lavere, og garantiforpliktelsen derfor også lavere, sammenlignet med avtalen som gjaldt pr. 31.12.2018. Se note 21.

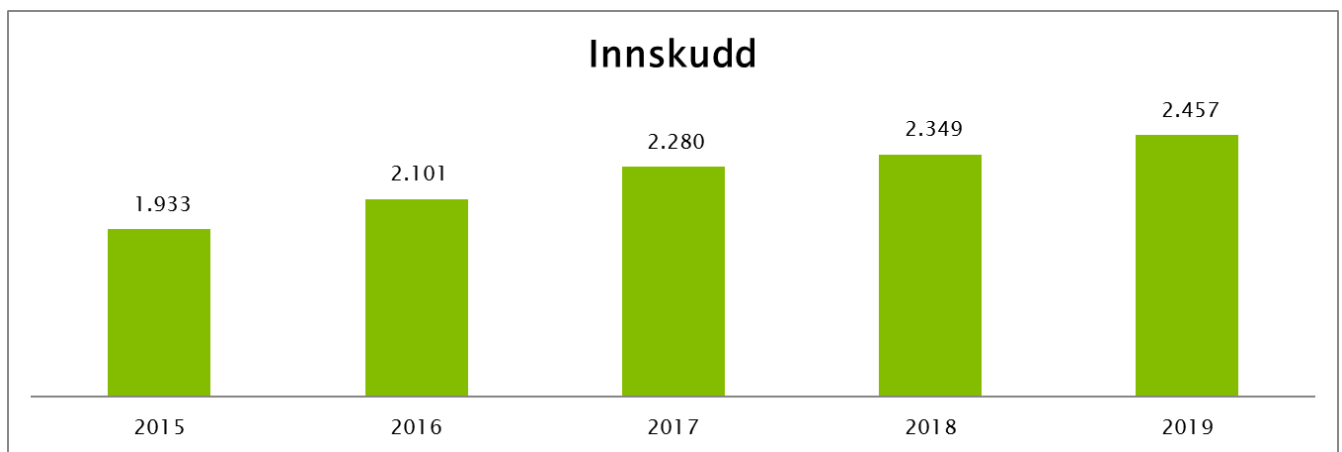
Verdipapirer

Bankens beholdning av verdipapirer utgjør totalt **358,3 mill.** (350,8), fordelt med **229,2 mill.** (229,9) i obligasjoner og sertifikater, og **129,1 mill.** (120,9) i aksjer og andre verdipapirer. Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning er inntektsført med **10,6 mill.** (8,8), mens det er bokført netto verdireduksjon på valuta og andre verdipapirer som er omløpsmidler på **2,1 mill.** (0,8). Det ble i 2013 inngått avtale med Eika Kapitalforvaltning AS om forvaltning av hoveddelen av bankens verdipapirer.

Innskudd

Ordinære innskudd fra kunder har økt med **4,57 %** i løpet av 2019 til **2.457,0 mill.** (2.349,6). Innskuddsdekningen, dvs. innskudd fra kunder i prosent av netto utlån til publikum, ligger på **99,7%**, som er opp fra fjorårets tilsvarende tall på **98,4 %**. Styret har vedtatt at bankens innskuddsdekning ikke skal komme under 70 %.

Det er i løpet av året tatt opp to obligasjonslån på **50 mill.** til sammen **100mill.** Et obligasjonslån på **50 mill.** ble innfridd i mars, og et obligasjonslån på **100 mill.** ble innfridd i oktober. Bankens oppgjørskonto har en trekkramme på totalt **75 mill.**

Egenkapital

Med årets overskudd er bankens bokførte egenkapital **339,0 mill.** (309,9), som tilsvarer **10,9 %** av samlet forvaltningskapital. Banken har en fondsobligasjon på **40,0 mill.** som ble tatt opp i oktober 2017 og et ansvarlig lån på **40,0 mill.** som ble opptatt i juni 2018. I april 2017 er det tatt opp et obligasjonslån på **50 mill.** I juni 2018 ble det tatt opp et obligasjonslån på **50 mill.** I februar 2019 er det tatt opp et obligasjonslån på **50 mill.** I mai 2019 er det tatt opp et obligasjonslån på **50 mill.**

Netto ansvarlig kapital utgjør **378,3 mill.** og netto kjernekapital utgjør **338,3 mill.** Dette gir en ren kjernekapitaldekning på **20,19 %**, en kjernekapitaldekning på **22,89%** og en kapitaldekning på **25,60 %**. Ut fra et beregningsgrunnlag på **1.477,7 mill.**, utgjør dette **47,7 %** av forvaltningskapitalen.

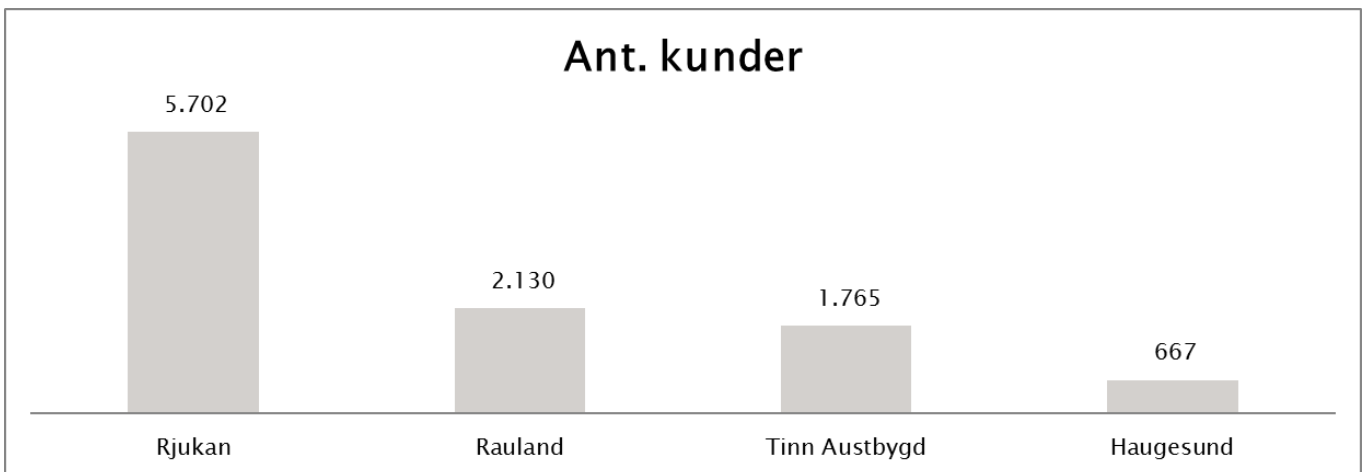
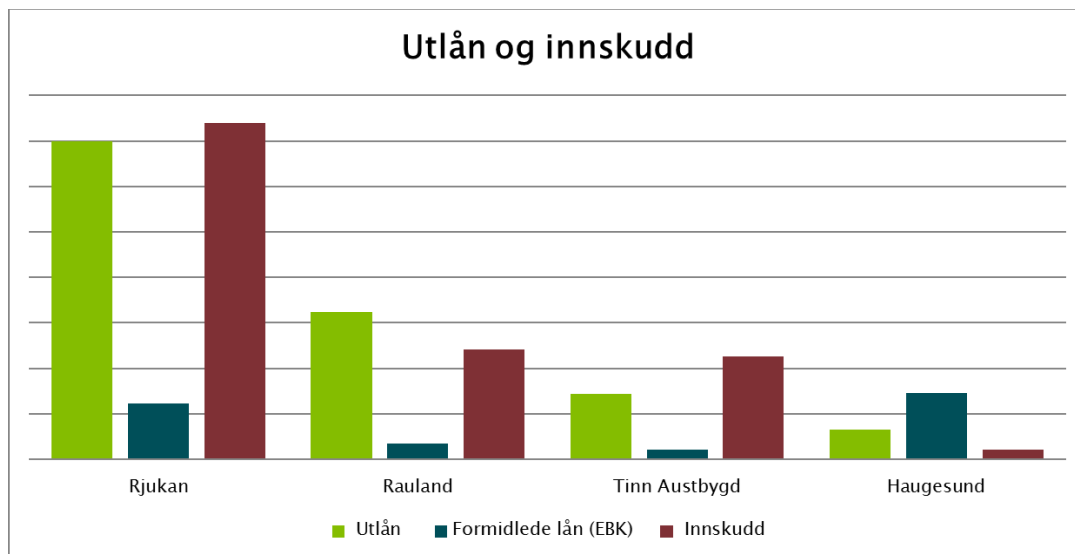
Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital har i løpet av 2019 økt med **82,0 mill.** (69,6) eller **2,7 %** (2,4). Den samlede forvaltningskapital utgjør ved årsskiftet **3.096,3 mill.** (3.014,2). Inkludert EBK er samlet forvaltet kapital **3.739,9 mill.** (3.646,1).

Brutto balanseførte utlån er økt med **78,0 mill.**, tilsvarende **3,27 %**, fordelt med en økning på **119,4 mill.** på personmarkedet og en nedgang på **41,4 mill.** på bedriftsmarkedet. Innskuddene har økt med **107,4 mill.** kroner tilsvarende **4,57 %**.

Forvaltningskapitalen blir administrert av i alt **32** ansatte fordelt på **30,3** årsverk ved årsskiftet. Hovedtall for de enkelte avdelingene framgår av nedenstående tabell.

Avdeling	Utlån	Formidlede lån (EBK)	Innskudd	Ant. kunder
Rjukan	1.400.295	245.312	1.480.171	5.702
Rauland	647.929	67.707	483.804	2.130
Tinn Austbygd	288.675	41.178	452.213	1.765
Haugesund	128.534	289.447	40.790	667
Sum	2.465.433	643.643	2.456.978	10.264

Virksomhetsstyring, soliditet og risiko

Bankens virksomhet er forbundet med en rekke risikoforhold, og risikostyring er et av styrets sentrale fokusområder. Styret har fastsatt at bankens langsiktige mål skal søkes oppnådd ved å holde et lavt til moderat risikonivå. Bankens risikotoleranse er vedtatt slik at det skal være liten sannsynlighet for at banken tvinges til å hente inn ny kapital i en ett-års horisont.

Organisering

- Styret fastsetter langsiktige mål for bankens risikoprofil. Risikoprofilen operasjonaliseres gjennom definerte rammer og fastsatte fullmakter.
- Fullmakts- og rammeverk revideres årlig for hvert risikoområde.
- Det foretas en årlig vurdering av risikoprofil og kapitalbehov (ICAAP). Banken benytter i hovedsak en modell som er utarbeidet av Eika ViS, med aktuell lokal tilpasning.

Risikoavdekking

Alle ledere er ansvarlige for risikoen innenfor eget område, og skal ha innsikt i og forståelse av risikobildet til enhver tid. Det utarbeides kvartalsvis risikorapportering for bankens viktigste risikoområder. Dette, og tilhørende kapitalkrav, er gjennom risiko – gjennomgangen avdekket å være:

- kredittrisiko knyttet til utlån, garantier og kreditter, samt tilhørende konsentrasjonsrisiko
- markedsrisiko knyttet til bankens portefølje av verdipapirer
- operasjonell risiko knyttet til hele bankens virksomhet

I årlig ICAAP-gjennomgang vurderes ulike risikoforhold, som strategisk risiko, forretningsrisiko, eiendomsrisiko, likviditetsrisiko og andre mulige Pilar 2 – risikoer som også skal vurderes er omdømmerisiko, forretningsmessig risiko, strategisk risiko, forsikringsrisiko, systemrisiko.

Kredittrisiko

Kapitalkrav knyttet til kredittrisiko inngår i beregningen av kapitaldekning og rapporteres etter standardmetoden. Kredittrisiko er historisk sett den største risiko i bankdrift og utgjøres primært av to forhold: Manglende betjeningsevne hos låntager, og underliggende pant som ved realisasjon ikke har tilstrekkelig verdi til å dekke bankens tilgodehavende. Begge forhold må foreligge samtidig dersom det skal påføre banken tap. Kredittrisikoen i banken er primært knyttet til utlåns- og garantiportefølje og i mindre grad til obligasjonsbeholdningen.

Banken har vedtatt en kredittpolicy, som gir rammer for eksponering i ulike segmenter, kompetansekrav, geografisk markedsområde, organisering mv. Styret har delegert utlåns – fullmakt til banksjef, som igjen har delegert dette videre ned i organisasjonen basert på kompetanse og risiko innenfor ulike segmenter og produkter. Det gjennomføres regelmessig rapportering til styret.

Utlånsvirksomheten gjennom året har skjedd på godt sikrede lån både innenfor person- og bedriftsmarkedet, kun med bagatellmessige unntak. Ved utlån til bedriftsmarkedet er det fokusert på å unngå for stor konsentrasjonsrisiko. Videre har det vært jobbet aktivt mot de lånekunder som er identifisert med vesentlig risiko, og for flere av disse er det gjennomført tiltak som reduserer bankens risiko. Kredittrisikoen vektlegges i utgangspunktet i prisingen av lån og kreditter.

Netto misligholdsgrad var ved årsskiftet **0,23 %** – en reduksjon sammenlignet med fjorårets **0,33 %**. Netto tapsutsatte lån viser en økning, da årets tall viser **0,30 %** mot fjorårets **0,11 %**.

Individuelle og gruppevis nedskrivninger utgjør **0,51 %** (0,61) av brutto utlån. Netto tap og nedskrivninger på årets regnskap utgjør ca. **0,03 %** (0,15) av brutto utlån.

Slik det går fram av beregningsgrunnlaget for kapitaldekning, jf. note 3, er kredittrisikoen redusert noe i 2019 i forhold til 2018. Det er styrets vurdering at bankens kredittrisiko er moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap grunnet ugunstige endringer i markedspriser på renter, valutakurser og verdipapirer.

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktivitet i penge- og kapitalmarkedet. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendels- og gjeldsside ikke er sammenfallende. Ved årsskiftet hadde banken fastrenteutlån på **30,4 mill.** (39,5). Det er inngått swap-avtaler på **30,4 mill.** (41,1) som eliminerer renterisikoen på disse utlånene.

På gjeldssiden hadde banken ingen innskudd fra kunder med avtalt rentebindingstid. Det henvises for øvrig til notene til årsregnskapet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at bankens beholdning av og forpliktelser i andre valutaer skal medføre tap som følge av endringer i valutakurser. Kjøp og salg av valuta er knyttet til våre kunders handel av reisevaluta og til eventuelle opptak av egne valutalån. Bankens var ved årsskiftet ikke eksponert i valutalån, og kontantbeholdningen i valuta utgjorde **NOK 0,04 mill.** (NOK 0,14 mill.). Bankens valutarisiko vurderes som ubetydelig.

Kursrisiko

Bankens beholdning av verdipapirer er utsatt for verdiendringer som etter gjeldende regnskapsforskrifter skal bokføres i hvert kvartalsregnskap. Styret har vedtatt klare retningslinjer for handel med verdipapirer, og disse er underlagt jevnlig evaluering. Evalueringen omfatter grenser for eksponering pr. selskap, samlet eksponering og

hvilke typer selskap det kan investeres i. Det foretas kvartalsvis rapportering til styret.

Maksimal samlet ramme for bankens verdipapirbeholdning er fastsatt til **312,0 mill.** Faktisk eksponering utgjorde **283,6 mill.** (283,1) Denne er fordelt på handelsportefølje av aksjer **0,9 mill.** (0,8), og **282,7 mill.** (282,3) til omløpsportefølje av obligasjoner.

Banken har også en anleggsporfølje av aksjer på **73,7 mill.** (66,9), som styrebehandles separat. I tillegg har banken en portefølje av rente og aksjefond på **54,4 mill.** (53,3) som primært består av rentebærende papirer. Kursrisikoen i bankens verdipapirbeholdning anses som moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å kunne gjøre opp løpende forpliktelser ved forfall. Erfaringsmessig er dette en kritisk risiko innenfor bankdrift, og den kan oppstå raskt. Målet for bankens likviditetsrisiko er å ha tilgang på tilstrekkelig likvide midler til å opprettholde virksomhet gjennom alle realistiske stressituasjoner. Det er fastsatt retningslinjer for likviditetsstyring. Styret legger til grunn at vurderingen av risikonivået skal bygge på de likviditetsindikatorer som er tilrådd av Finanstilsynet, med tillegg av supplerende vurderinger av andre risikofaktorer. Finanskrisen illustrerte godt hvor viktig likviditeten er for all bankvirksomhet. Sett i ettertid har hendelsene gitt nyttig lærdom om hvilke aktuelle stresstester bankene bør legge til grunn i sin vurdering av likviditetsområdet.

Bankens likviditetsrisiko har vært i henhold til gjeldende overordnet regelverk innenfor rammene for kategorien lav risiko. Innskuddsdekningen utgjør **99,7 %** (98,4). Bankens hadde innlån gjennom låneopptak i markedet på til sammen **280 mill.** (330). Av dette er **40 mill.** (40) fondsobligasjonslån, **40 mill.** (40) ansvarlig lån, **200 mill.** (250) er obligasjonslån. Av dette forfaller **50 mill.** i 2020, **50 mill.** i 2021, **50 mill.** i 2022 og **50 mill.** i 2023. Bankens har etablerte kredittramme med oppgjørsbank på **75 mill.**

(75). Det foretas månedlig rapportering til styret om utviklingen.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Det er en av styrets hovedoppgaver å innrette virksomheten slik at man unngår store tap som følge av svikt i kravene til virksomhetsutøvelse.

Den operasjonelle risiko søkes avdekket gjennom fastlagte kontrollhandlinger i et vedtatt opplegg rundt intern kontroll. Dette dokumenteres og rapporteres løpende. Vesentlighet og relativ risiko vektlegges, og avvik fra fastsatt standard medfører umiddelbar iverksettelse av nødvendige tiltak. Kapitalkrav knyttet til operasjonell risiko inngår i beregningen av kapitaldekning og rapporteres etter basismetoden. Kravet i henhold til beregningen utgjør **12,2 mill.** (11,7).

Kapitaldekning

Ved årsskiftet er bankens rapporterte kapitaldekning **25,6 %** (23,4) og kjernekapitaldekning på **22,9 %** (20,7). Bankens rene kjernekapital er på **20,2 %** (18,1). Gjeldende kapitaldekningskrav er fra 31.12.19 fastsatt til å være; ren kjernekapital 12,5 %. Kjernekapital 14,0 %, kapitaldekning 16,0 %. For en liten

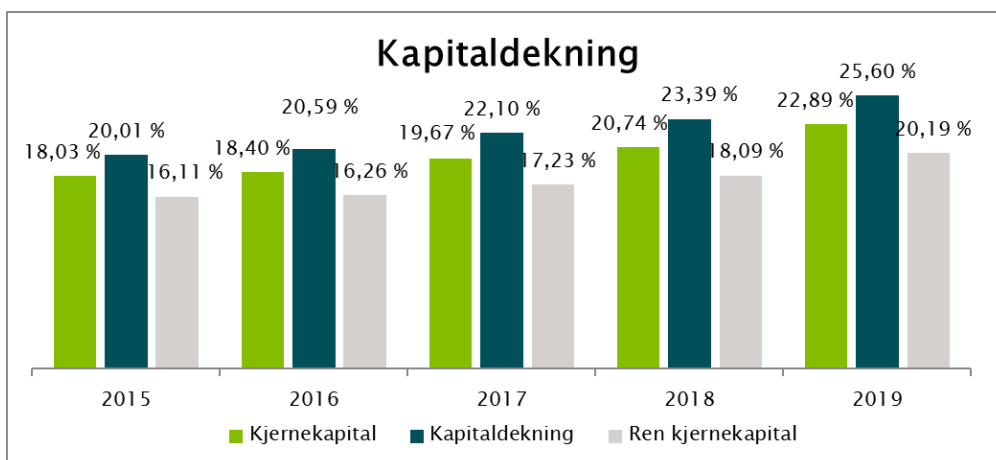
lokalbank er det en reell markedsforventning som ligger høyere enn de lovbestemte kravene. Det legges derfor, internt i bankens styringsdokumenter, opp til en kapitaldekning og kjernekapitaldekning som er vesentlig over minimumsnivået.

Konsolidert kapitaldekning.

I følge Finansforetakslovens § 17-13 skal finansforetak som deltar i en samarbeidende gruppe, ved anvendelsen av regler om kapitalkrav og andre soliditets - og sikkerhetskrav, foreta forholdsmessig konsolidering av sine eierandeler i de finansforetak som forestår virksomheten som samarbeidet omfatter. Banken skal derfor fra 1.1.2018 rapportere sin kapitaldekning på konsolidert basis, gjennom å ta inn sin andel av Eika Gruppen og Eika Boligkreditt sin kapitaldekning, sett i forhold til bankens eierandel i selskapene. For Eika Gruppen er det CRDIV-konsernet som er gjenstand for konsolidering, der det er gjort fradrag for investeringen i Eika Forsikring.

Pr. 31.12.2019 var bankens konsoliderte kapitaldekning **23,7 %**, kjernekapitaldekningen var **21,1 %** og ren kjernekapitaldekning **18,5 %**. Bankens kapitalmål konsolidert og inkludert styringsbuffer er; ren kjernekapital 16,1 %, kjernekapital 17,6 % og kapitaldekning 19,6 %.

Som det går frem av kapitaldekningstillene, har banken en god kapitaldekning som gir et godt grunnlag for videre drift og vekst.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd. Den mest sentrale forretningsrisikoen antas å være uventede varigendringer i inntektsnivået som følge av marginendringer på utlån og innskudd, samt reduksjoner i bankens andre inntekter. Slike endringer kan være et resultat av endret konkurranse, konjunkturer, kundeatferd eller demografiske forhold. Denne type endringer antas å resultere i strategiske tilpasninger eller strukturelle endringer.

Eika Alliansen

Tinn Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har totalt sett en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet – og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Eika Alliansens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer Tinn Sparebank økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 64 lokalbanker. Selskapet har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF).

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på drøyt 110 milliarder kroner og er, med sin tilgang til finansiering i både det norske og internasjonale finansmarked, en viktig finansieringskilde for alliansebankene.

Arbeidsmiljø og samfunnsansvar

Antall fast ansatte i banken var ved årsskiftet 32, hvorav 6 på deltid, totalt 30,3 årsverk. 24 av de ansatte er knyttet til hovedkontoret på Rjukan, 6 til filial Rauland, 1 til filial Tinn Austbygd og 1 til filial Haugesund.

Arbeidsmiljøet i banken må sies å være godt. Banken har lokaler og arbeidsplasser av god standard på alle ekspedisjonssteder. Det er valgt verneombud i banken, og etablert gode kontakt- og samarbeidslinjer mellom bankens ledelse og de tillitsvalgte, slik at en kan drøfte beslutninger og mål i en åpen og fri form. Det er etablert avtale om bedriftshelsetjeneste med Stamina. Sykefraværet utgjorde i 2019 5,79 % (8,47). Det er ikke registrert ulykker eller skader knyttet til bankens virksomhet i løpet av året.

Banken har et etablert system for antihvitvask for å minske risiko knyttet opp mot terrorfinansiering, korrupsjon mv. Systemet er ytterligere forbedret og utvidet for å oppfylle de krav vi er pålagt etter Lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven). Det gjennomføres

årlige interne kurs og opplæring i antihvitvask.

Videre har banken etablert rutiner for å ivareta personvernsforordningen (GDPR), og det er oppnevnt personvernombud.

Banken forurensrer ikke det ytre miljø. Våre fotavtrykk innenfor miljødimensjonen er først og fremst knyttet til energi og papirforbruk. Vi har ikke hatt virksomhet innen området forskning og utvikling i 2019.

Gjennom bankens etiske retningslinjer gis rammer for hvordan Tinn Sparebank skal behandle og fremstå som en samfunnsbevisst bidragsyter.

Både gjennom den årlige gaveutdelingen og i tillegg som sponsor, bidrar banken med støtte til lokale frivillige organisasjoner og idrettslag. Bankens bidrag som sponsor var kr 700.000, og til sammen utgjorde bankens gaver og sponsorater kr 1.200.000 i 2019.

Banken har i mange år ført en bevisst linje for å ivareta og sikre likestilling mellom kvinner og menn i styrende organer og i ledelse. Det er styrets intensjon å videreføre denne holdningen i praktisk rekrutteringsarbeid ved ansettelse og valg av tillitsvalgte. Dagens situasjon vedrørende likestilling framgår av følgende oppstilling:

Kategori	Kvinner	Menn	% Kvinner	% Menn
Ansatte totalt	26	6	81 %	19 %
Deltidsansatte	6	0	100 %	0 %
Ledergruppe	1	2	33 %	67 %
Styret	3	2	60 %	40 %
Styreleder	0	1	0 %	100 %
Forstanderskap	9	7	56 %	44 %
Forstanderskapsleder	0	1	0 %	100 %

Tinn Sparebank tar samfunnsansvar i tråd med det som kan forventes i bransjen. Banken fyrer ikke med olje eller kull, men benyttet strøm fra

fornybare energikilder. Banken forurensrer ikke det ytre miljø gjennom ordinær drift av virksomheten.

	2016	2017	2018	2019	
Kilometergodtgjørelse	33.700	20.334	19.641	29.347	km
CO2-utslipp gram/km	131,00	93,00	93,00	75,00	snitt diesel/ bensin
Utslipp CO2	4,41	1,89	1,83	2,20	tonn

Sandviken camping, Tinn Austbygd

Foto: Liv Mogen

Takk

Styret vil til slutt rette en takk til den enkelte ansatte og tillitsvalgte i banken for godt utført arbeide, og et positivt samarbeide gjennom året som er gått. I dagens harde konkurransesituasjon er det av avgjørende betydning at alle viser personlig initiativ, samt innsats og evne til å arbeide i fellesskap. Med fortsatt opprettholdelse av den innsats- og samarbeidsvilje som vises på alle plan, vil banken ha en solid plattform for å møte fremtidens utfordringer.

Styret vil også takke bankens kunder for den oppslutning som de har vist i året som er gått. Bare gjennom stor oppslutning og felles innsats kan banken fortsatt bidra til aktiviteter og utbygging av distriktet.

Rjukan, 09. mars 2020

Tinn Sparebank

Anne Stormoen
Styrets nestleder

Andres Sætre
Styreleder

Olav Dale Traen
Styremedlem

Liv Sigrun Nykos Midtun
Styremedlem

Svein Olav Gvammen
Banksjef/daglig leder

Torhild Finnebråten
Styremedlem

Resultatregnskap

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2019	2018
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		4.259	2.003
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		90.789	82.716
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		4.430	3.478
Andre renteinntekter og lignende inntekter		(52)	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		99.426	88.197
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		27.178	20.979
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		5.725	5.125
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	3.563	3.662
Andre rentekostnader og lignende kostnader	8	1.623	1.689
Sum rentekostnader og lignende kostnader		38.089	31.456
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		61.338	56.741
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		10.605	7.364
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		10.605	7.364
Garantiprovisjoner		718	721
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		16.650	17.414
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	17.368	18.135
Garantiprovisjon		-	310
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.950	3.964
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	9	3.950	4.274
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		170	(420)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		1.321	682
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		534	377
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	2.026	639
Driftsinntekter faste eiendommer		120	120
Andre driftsinntekter		-	125
Sum andre driftsinntekter		120	245
Netto andre driftsinntekter		26.168	22.109
Sum driftsinntekter		87.506	78.850

<i>RESULTATREGNSKAP</i>	NOTE	2019	2018
Lønn		19.092	18.288
Pensjoner	10	1.730	1.526
Sosiale kostnader		4.423	4.081
Administrasjonskostnader		12.221	9.821
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	11	37.467	33.715
Ordinære avskrivninger		1.443	1.417
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13	1.443	1.417
Driftskostnader faste eiendommer		907	861
Andre driftskostnader		9.576	12.176
Sum andre driftskostnader	14	10.483	13.038
Sum driftskostnader		49.393	48.169
Tap på utlån		4.365	73
Tap på garantier m.v.		(3.520)	3.520
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	845	3.593
Gevinst/tap		36	2.558
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.	6	36	2.558
Resultat av ordinær drift før skatt		37.305	29.646
Skatt på ordinært resultat	15	7.458	5.787
Resultat for regnskapsåret		29.846	23.858
Overført fra gavefond		-	-
Til disposisjon		29.846	23.858
Overført til/fra sparebankens fond		29.096	23.358
Overført til/fra gavefond		750	500
Sum overføringer og disponeringer	20	29.846	23.858

Balanse

EIENDELER

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Konter og fordringer på sentralbanker	16	64.589	64.514
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		199.658	205.869
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		199.658	205.869
Kasse-/drifts- og brukskreditter		86.735	83.596
Byggelån		35.187	49.133
Nedbetalingslån		2.343.511	2.254.690
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	2.465.433	2.387.419
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(7.880)	(9.320)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(4.800)	(5.328)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		2.452.753	2.372.771
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		44.965	14.993
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		184.235	214.882
Sum sertifikater og obligasjoner	6	229.200	229.875
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		129.068	120.938
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	129.068	120.938
Utsatt skattefordel	15	548	497
Sum immaterielle eiendeler		548	497
Maskiner, inventar og transportmidler		615	1.018
Bygninger og andre faste eiendommer		11.844	12.473
Sum varige driftsmidler	13	12.459	13.491
Andre eiendeler		129	380
Sum andre eiendeler		129	380
Opptjente ikke mottatte inntekter		6.106	4.916
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.758	971
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser		249	296
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		1.510	675
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		7.864	5.887
SUM EIENDELER		3.096.268	3.014.222

GJELD OG EGENKAPITAL

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.787.459	1.770.216
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		669.519	579.365
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	2.456.978	2.349.582
Obligasjonsgjeld		200.000	250.000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18	200.000	250.000
Annen gjeld		13.585	15.063
Sum annen gjeld	19	13.585	15.063
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		5.965	5.648
Individuelle avsetninger på garantiansvar	2	-	3.520
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		755	521
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		755	4.041
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		40.000	40.000
Annen ansvarlig lånekapital		40.000	40.000
Sum ansvarlig lånekapital	18	80.000	80.000
SUM GJELD		2.757.282	2.704.333
Sparebankens fond		338.235	309.389
Gavefond		750	500
Sum opptjent egenkapital	20	338.985	309.889
SUM EGENKAPITAL		338.985	309.889
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3.096.268	3.014.222
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	21	44.350	48.641
Garantier til Eika Boligkreditt	21	8.625	10.258

Rjukan, 09. mars 2020

Tinn Sparebank

Anne Stormoen
Styrets nestleder

Andres Sætre
Styreleder

Olav Dale Traen
Styremedlem

Liv Sigrun Nykås Midtun
Styremedlem

Svein Olav Gvammen
Banksjef/daglig leder

Torhild Finnebråten
Styremedlem

Kontantstrømoppstilling

<i>Tall i tusen kroner</i>	2019	2018
Tilført fra årets drift *)	21.307	12.994
Endring diverse gjeld	2.816	8.509
Endring diverse fordringer	-1.777	1.844
Likviditetsendring fra resultatregnskapet	22.346	23.347
Endring brutto utlån	-78.013	-15.819
Endring kortsiktige verdipapirer	-6.134	-21.731
Endring innskudd fra kunder	107.397	69.379
A. Netto likviditetsendring fra virksomhet	45.596	55.176
-Investering i varige driftsmidler/immaterielle eiendeler	-411	-884
Endring i langsiktige verdipapirer	-1.321	2.987
B. Likviditetsendring vedr. investeringer	-1.732	2.103
Innfrielse obligasjonslån	-150.000	-75.000
Opptak obligasjonslån	100.000	50.000
Opptak ansvarlig lånekapital	0	40.000
Innfrielse ansvarlig lånekapital	0	-40.000
C. Likviditetsendring fra finansiering	-50.000	-25.000
A+B+C Sum endring likvider	-6.136	32.279
+ Likvidbeholdning 1 / 1	270.383	238.104
= Likvidbeholdning 31 / 12	264.247	270.383
Som består av:		
Kasse, DnB, Norges Bank	64.589	64.514
Lån andre finansinstitusjoner	199.658	205.869
Sum	264.247	270.383

<i>*) Tilført fra årets drift</i>	2019	2018
Årets resultat	29.846	23.858
Betalt skatt	-5.737	-6.691
Endring nedskrivning for tap	-1.968	-2.270
Ordinære avskrivninger	1.443	1.417
Gevinst/tap på verdipapirer	-1.527	-2.820
Overført til gaver	-750	-500
Sum tilført fra årets drift	21.307	12.994

Generelle regnskapsprinsipper

Generelt

Bankens årsregnskap for 2019 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFO-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

Utlån – beskrivelser og definisjoner

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK i stor grad, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet. Normal praksis er at banken tilbakefører lån som er mislighold hos EBK til egen balanse. Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag,

altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Alle engasjementer blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanse- og overtrekks lister. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer etter 1 dag etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 1 dag, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturrendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er

gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

Finansielle instrumenter

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter rentebytteavtaler og aksjeindeksopsjoner, valutabytteavtaler, kombinerte rente- og valutabytteavtaler og kombinerte rente- og aksjeindeksbytteavtaler.

Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring. Siden alle finansielle derivater er klassifisert som sikringskontrakter, er de bokført til verdien ved inngåelsen, dvs. virkelig verdi lik null. Virkelig verdi på rapporteringstidspunktet er basert på verdianslag innhentet fra meglere og motparter. Virkelig verdi tilsvarer prisen en vil betale eller motta i markedet ved terminering av en kontrakt. Virkelig verdi av finansielle derivater benyttes kun til informasjon i note, se note 6.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Finansielle derivater som er sikringsforretninger verdsettes etter samme prinsipper som den sikrede post. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. Netto resultat av rentebytteavtalene er ført mot rentekostnader og renteinntekter.

Den del av bytteavtalen som er inngått for å sikre utbetalingen av børsavkastning på inngåtte innskuddsavtaler, er en sikringsforretning, og den verdsettes etter samme prinsipp som den sikrede post. Beregnet merverdi på sikringsforretningen har tilsvarende beregnet merverdi på bankinnskuddet. Det fremkommer således ikke noen isolert gevinster eller tap på disse. De renter som er betalt på den del av bytteavtalen som å referere til bankinnskudd med børsavkastning, er kostnadsført som renter av bankinnskudd.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggspporteføljen verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 6.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i

henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes priser notert i markedet.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, med unntak av investeringer i pengemarkedsfond, som vurderes til markedsverdi. Årsaken til dette er at avkastningen i pengemarkedsfond er renter på underliggende rentebærende aktiva. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2 % – 4 %
Inventar og innredning	10 % – 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Banken har avvirket den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte 31.12.2016. Dette gjelder 26 ansatte som er flyttet over på innskuddsbasert ordning. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 7 % av lønn opptil 7,1 G og 25,1 % for andel lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenstepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skatte reduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn

av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Finansskatten er innført fra inntektsåret 2017, dette utgjør en ekstraskatt på 5% av lønnsgrunnlaget.

Omregningsregler for valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.2019

Langsiktig gjeld

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Overgang til IFRS fra 2020

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2.

Bankens regnskapsprinsipper iht. IFRS og IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020, som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS, vil bli presentert i regnskapet for 1. kvartal 2020

Noter

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Tinn Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6.

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapkilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er definert som risiko som for uventet tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se framover og sikre nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2019 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for

å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har løpende husleiekontrakt på lokalene i Tinn Austbygd, Rauland, Dalen og Haugesund.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrert andel i borettslag
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 21. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	1.880.433	31.015	995	2.230	1.910.213
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	25.059	1.203	342		26.604
Industriproduksjon	81.087	20.325	2.578	2.000	101.989
Bygg og anlegg	91.453	12.180	12.972	3.550	113.055
Varehandel, hotell/restaurant	85.703	12.992	10.459	100	109.054
Transport, lagring	26.928	2.669	4.920		34.517
Finans, eiendom, tjenester	244.605	9.176	11.496		265.277
Sosial og privat tjenesteyting	30.165	7.035	588		37.788
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Sum	2.465.433	96.596	44.350	7.880	2.598.498

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittesp.
Lønnstakere o.l.	1.745.080	37.301	1.099	2.340	1.781.140
Utlandet	15.981	-	-	-	15.981
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	24.787	1.635	342	-	26.764
Industriproduksjon	83.456	15.521	2.677	2.500	99.154
Bygg og anlegg	98.806	9.819	21.386	4.280	125.730
Varehandel, hotell/restaurant	80.640	11.369	7.880	200	99.689
Transport, lagring	17.370	2.189	7.603	-	27.163
Finans, eiendom, tjenester	290.317	15.535	7.066	-	312.918
Sosial og privat tjenesteyting	30.982	4.981	588	-	36.551
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-
Sum	2.387.420	98.350	48.641	9.320	2.525.090

Risikovurdering

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kredittåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoen mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje.

Banken benytter et system for risikoklassifisering (RKL) som er utviklet av Eikabankene. Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en del av bankens kredittvurdering og saksgang. Det er definert fem risikoklasser: 1–3 er lav, 4–7 er middels, 8–10 er høy, 11 er mislighold og 12 er tapsutsatt.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Definisjon på mislighold: *Overtrekk på minimum NOK 1.000,- over 90 dager*
I tillegg betraktes kunder med tapsmerking, tapsavsetning eller nedskrivning som misligholdt.

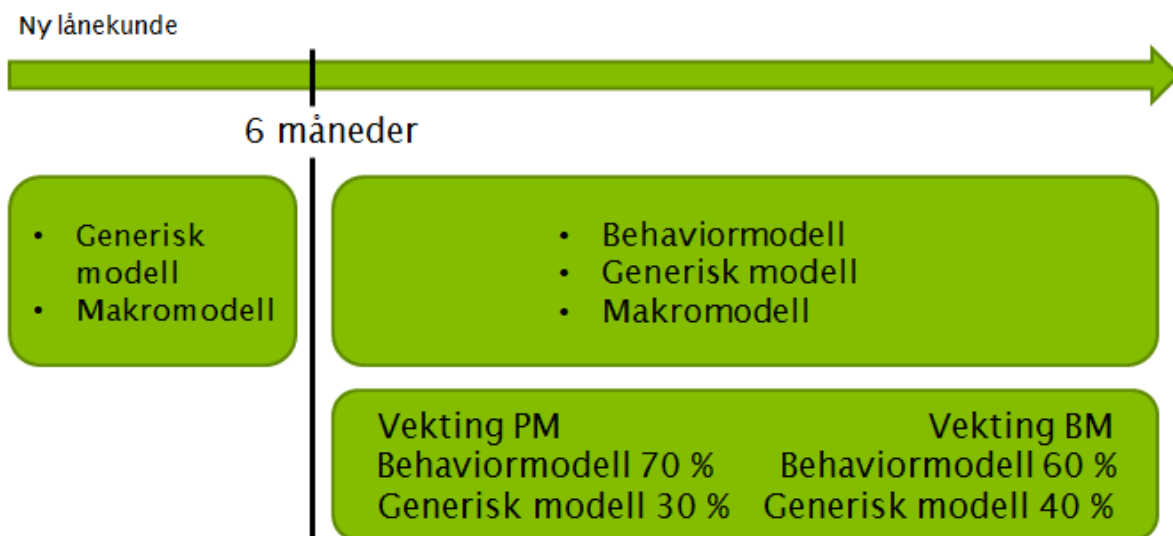
Bankene benytter to hovedmodeller for risikoklassifisering – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Begge hovedmodellene er delt inn tre delmodeller

- Ekstern (generisk) modell
- Intern (atferds) modell
- Makromodell

Delmodellene har ytterligere modellspilt for bedre å finne optimal vektning av variablene i modellene.

Modellene er bygd opp slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng. Høyere samlet poeng gir bedre risikoklasse for kunden.

Den interne modellen krever 6 måneder med kundedata før den trer i kraft. Det betyr at en kunde må ha et risikoprodukt i 6 måneder før kunden får en risikoklasse basert på internmodell. Unntaket er kunder som får risikoklasse kun basert på overtrekk. Disse får umiddelbart risikoklasse basert på interne data.

Ekstern modell personmarked

Den generiske modellen er fra Bisnode Norge AS's generiske scorekort. Modellen er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske personkunder. Kredittaktive kunder er definert som personer det er gjort kredittforespørsel på i Bisnode Credits database siste to år før observasjonstidspunktet. Med observasjonstidspunkt menes den dato kunder med betalingsanmerkning ble identifisert og deretter brukt som utgangspunkt for modellen.

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Scorekortet ble utviklet i 2007 og remodellert med nye variabler i 2015. Den generiske modellen for personmarked består av 5 ulike delmodeller, hvor 4 modeller er fordelt på kundenes alder, i tillegg til en modell på kunder som allerede er i mislighold.

Atferdsmodell personmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle kunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. I tillegg er det benyttet et fjerde år med data for å validere modellen.

Modellen er validert "out of time/out of sample". Det betyr at modellen er validert på et annet tidspunkt og et annet datagrunnlag enn det modellen ble utviklet på.

Modellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av kommende 12 måneder.

Atferdsmodellen er delt inn i to delmodeller.

- Har boliglån
- Andre lånekunder

Makromodell personmarked

Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende. Modellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholdsutviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Samlet modell personmarked

Når det finnes både generiske data og behaviourdata benyttes råscore (poeng) fra alle modellene inn i en felles beregning av risiko.

Poengene fra de ulike modellene tillegges forskjellig vekt i den samlede modellen. Årsaken til dette er at de ulike modellene ikke er bygget på samme utfall og dermed har ulik betydning i forhold til totalmodellens utfall.

Ekstern modell bedriftsmarked

Den eksterne modellen er fra Bisnode Norge AS's generiske scorekort. Det er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske foretakskunder. Kredittaktive kunder er definert som foretak det er gjort kredittforespørsel på i Bisnode Credits database siste to år før observasjonstidspunktet. Med observasjonstidspunkt menes den dato kunder med betalingsanmerkning ble identifisert og deretter brukt som utgangspunkt for modellen.

Selve modellen er delt i tre underliggende modeller

- Selskap med ubegrenset personlig ansvar (ANS, DA osv.)
- Selskap med begrenset personlig ansvar (AS osv.)
- Eiendomsselskap

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning eller går konkurs i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Atferdsmodell bedriftsmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle bedriftskunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. I tillegg er et fjerde år med kundedata benyttet til validering.

Modellen er validert "out of time/out of sample". Det betyr at modellen er validert på et annet tidspunkt og et annet datagrunnlag enn det modellen ble utviklet på.

Denne modellen er felles for alle bedriftskunder.

Utfallet for denne modellen er mislighold i løpet av ett år fra forespørselstidspunkt.

Makromodell bedriftsmarked

Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende. Modellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholdstutviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Samlet modell bedriftsmarked

Når det finnes både generiske data og behaviourdata benyttes råscore (poeng) fra alle modellene inn i en felles beregning av risiko.

Poengene fra de ulike modellene tillegges forskjellig vekt i den samlede modellen. Årsaken til dette er at de ulike modellene ikke er bygget på samme utfall og dermed har ulik betydning i forhold til totalmodellens utfall.

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2019 er 99,21 % av lån PM og 100 % av lån BM risikoklassifisert, samt 100 % av garantier. Banken vektlegger risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prisliste. Det er derfor i utgangspunktet en sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån. Lån med lav risiko har tilsvarende lav rente. I en del tilfeller avviker dette, eksempelvis engasjement med betydelig konkurranse og hvor lavere rente benyttes som et avhjelpende tiltak.

Brutto utlån

Andel av brutto utlån i egen balanse med lav og middels risiko utgjør en høyere andel av brutto utlån ved utgangen av 2019 enn ved året før. 90,49 % av portefølje på BM har lav/middels risiko, og 95,47 % av portefølje på PM.

Andel av brutto utlån med høy risiko utgjør 9,51 % på BM og 3,74 % på PM.

Garantier

93,61 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav eller moderat risiko.

Individuelle nedskrivninger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Nivået på tap i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2019 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. Forventede tap for private engasjement antas å vise en svak økning i fra dagens lave nivå.

Bankens største eksponeringen innenfor næring er i eiendom/hyttebygging.

RISIKOKLASSIFISERING

**Personmarkedet
2019**

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	1.616.095	27.548	724	-
Middels risiko, klasse 4-7	179.222	2.709	256	-
Høy risiko, klasse 8-10	58.268	752	15	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	11.977	2	-	2.230
Ikke klassifisert	14.874	5	-	-
Totalt	1.880.435	31.015	995	2.230

2018

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	1.527.490	35.638	798	-
Middels risiko, klasse 4-7	151.690	1.568	271	-
Høy risiko, klasse 8-10	63.982	80	30	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	8.659	4	-	2.340
Ikke klassifisert	9.241	11	-	-
Totalt	1.761.061	37.301	1.099	2.340

**Bedriftsmarkedet
2019**

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	136.487	22.852	2.058	-
Middels risiko, klasse 4-7	392.898	41.111	38.476	-
Høy risiko, klasse 8-10	43.969	1.446	1.678	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	11.638	171	1.143	5.650
Ikke klassifisert	5	1	-	-
Totalt	584.997	65.580	43.355	5.650

2018

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	176.530	11.628	6.571	-
Middels risiko, klasse 4-7	380.037	35.882	33.316	-
Høy risiko, klasse 8-10	54.426	8.039	2.244	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	15.363	5.500	117	6.980
Ikke klassifisert	2	-	5.294	-
Totalt	626.359	61.049	47.542	6.980

UTLÅN

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	25.059	1,0 %	24.787	1,0 %
Industriproduksjon	81.087	3,3 %	83.456	3,5 %
Bygg og anlegg	91.453	3,7 %	98.806	4,2 %
Varehandel, hotell/restaurant	85.703	3,5 %	80.640	3,4 %
Transport, lagring	26.928	1,1 %	17.370	0,7 %
Finans, eiendom, tjenester	244.605	10,0 %	290.317	12,2 %
Sosial og privat tjenesteyting	30.165	1,2 %	30.982	1,3 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	584.999	23,9 %	626.359	26,4 %
Personkunder	1.880.433	76,7 %	1.761.061	74,2 %
Brutto utlån	2.465.433		2.387.419	
Individuelle nedskrivninger	-7.880	-0,3 %	-9.320	-0,4 %
Gruppenedskrivninger	-4.800	-0,2 %	-5.328	-0,2 %
Netto utlån til kunder	2.452.753	100,0 %	2.372.771	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	643.644		631.895	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	3.096.397		3.004.666	

Metoder for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2019	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	Sikkerhetstillegg for forfalte lån
Personmarked	16.317	384	1.510	-	4.456	22.667	22.662
Bedriftsmarked	652	-	-	-	3.107	3.759	3.169
Sum	16.969	384	1.510	-	7.562	26.425	25.831

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2018	0 - 30 dg	31 - 90 dg	91 - 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	Sikkerhetstillegg for forfalte lån
Personmarked	15.483	1.820	260	-	3.259	20.822	20.787
Bedriftsmarked	-	1.111	785	-	3.649	5.545	5.544
Sum	15.483	2.931	1.045	-	6.908	26.367	26.331

MISLIGHOLD

Misligholdte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte lån i alt	9.073	8.887	2.800	5.777	16.982
Individuelle nedskrivninger	-3.550	-934	-	-900	-8.077
Netto misligholdte lån i alt	5.523	7.953	2.800	4.877	8.904

Fordeling av misligholdte lån	2019	2018	2017
Personmarked	5.966	3.863	2.800
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske		-	-
Industriproduksjon		-	-
Bygg og anlegg	3.107	590	-
Varehandel, hotell/restaurant		-	-
Transport, lagring		688	-
Finans, eiendom, tjenester		3.746	-
Sosial og privat tjenesteyting		-	-
Offentlig forvaltning		-	-
Misligholdte lån i alt	9.073	8.887	2.800

Tapsutsatte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Øvrige tapsutsatte lån i alt	11.697	10.991	23.841	27.069	22.883
Individuelle nedskrivninger	-4.330	-8.386	-11.590	-9.220	-5.863
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	7.367	2.605	12.251	17.849	17.020

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2019	2018	2017
Personmarked	7.352	6.897	6.888
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske		-	-
Industriproduksjon	3.995	4.095	4.188
Bygg og anlegg		-	11.409
Varehandel, hotell/restaurant	350	-	1.356
Transport, lagring		-	-
Finans, eiendom, tjenester		-	-
Sosial og privat tjenesteyting		-	-
Offentlig forvaltning		-	-
Tapsutsatte lån i alt	11.697	10.991	23.841

Individuelle nedskrivninger på utlån	2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01.	9.320	11.590
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	3.520	-1.134
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	160
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	500	694
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-5.460	-1.990
Individuelle nedskrivninger 31.12.	7.880	9.320

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2019	2018
Personmarked	2.230	2.340
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske		
Industriproduksjon	2.000	2.500
Bygg og anlegg	3.550	4.280
Varehandel, hotell/restaurant	100	200
Transport, lagring		
Finans, eiendom, tjenester		
Sosial og privat tjenesteyting		
Offentlig forvaltning		
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	7.880	9.320

Nedskrivninger på grupper av utlån	2019	2018
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.328	5.328
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-528	-
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	4.800	5.328

Tapskostnader utlån/garantier	2019	2018
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1.440	2.270
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	3.520	-3.520
Periodens endring i gruppeavsetninger	528	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-4.365	-2.360
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	-2.565	-124
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	597	141
Periodens tapskostnader	-845	-3.593

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	2019
Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	227

Bokført verdi av lån med betalingslettelser	2019
Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser	49.090

Konsentrasjonsrisiko

Banken er betydelig eksponert mot store næringskunder i vårt primærområde. Eksponeringen mot bankens kunder er ellers godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

Utlån fordelt geografisk	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Tinn	1.306.053	53,0 %	1.273.804	53,4 %
Vinje	439.367	17,8 %	417.531	17,5 %
Resten av Telemark og Vestfold	239.426	9,7 %	149.995	6,3 %
Rogaland	124.022	5,0 %	139.211	5,8 %
Oslo/Akershus	149.677	6,1 %	246.847	10,3 %
Norge for øvrig	189.109	7,7 %	144.050	6,0 %
Utlandet	17.779	0,7 %	15.981	0,7 %
Brutto utlån	2.465.433	100,0 %	2.387.420	100,0 %

NOTE 3 – KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Fra 31.12.2019 er minstekravene til ren kjernekapitaldekning 12,5 %, kjernekapitaldekning 14,0 % og kapitaldekning 16,0 %. Bankens konsoliderte kapitalmål pr 31.12.2019 er; ren kjernekapital 16,1 %, kjernekapital 17,6 % og kapitaldekning 19,6%.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

- Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.
- Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.
- Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.
- Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantesikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.
- Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.
- Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Bankens handelsportefølje er mindre enn 5 % av bankens balanseførte og ikke-balanseførte poster og samlet bruttoposisjoner er under maksgrensen gitt i kapitalkravforskriften. Banken er derfor gitt fritak for å beregne markedsrisiko.

Konsolidert kapitaldekning.

I følge Finansforetakslovens § 17–13 skal finansforetak som deltar i en samarbeidende gruppe, ved

anvendelsen av regler om kapitalkrav og andre soliditets – og sikkerhetskrav, foreta forholdsmessig

konsolidering av sine eierandeler i de finansforetak som forestår virksomheten som samarbeidet omfatter.

Banken skal derfor fra 1.1.2018 rapportere sin kapitaldekning på konsolidert basis, gjennom å ta inn sin andel av Eika Gruppen og Eika Boligkreditt sin

kapitaldekning, sett i forhold til bankens eierandel i selskapene. For Eika Gruppen er det CRDIV-konsernet som

er gjenstand for konsolidering, der det er gjort fradrag for investeringen i Eika Forsikring.

Kapitaldekning

	2019	2018
Sparebankens fond	338.235	309.389
Gavefond	750	500
Sum egenkapital	338.985	309.889
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-249	-296
Utsatt skatt	62	74
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-40.493	-36.405
Sum ren kjernekapital	298.306	273.262
Fondsobligasjoner	40.000	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-	-
Sum kjernekapital	338.306	313.262
Ansvarlig lånekapital	40.000	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-	-
Sum tilleggskapital	40.000	40.000
Netto ansvarlig kapital	378.306	353.262

	2019	2018
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Lokal regional myndighet	9.028	3.002
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	25.910	28.774
Foretak	146.645	201.978
Massemarked	-	-
Pantsikkerhet eiendom	982.991	969.695
Forfalte engasjementer	12.403	13.602
Høyrisiko engasjementer	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	13.439	15.097
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	28.627	30.099
Andeler i verdipapirfond	23.821	22.248
Egenkapitalposisjoner	75.121	68.120
Øvrige engasjementer	47.158	48.147
CVA-tillegg	13	31
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-40.493	-36.405
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.324.665	1.364.389
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	153.073	145.771
Sum beregningsgrunnlag	1.477.738	1.510.160

Kapitaldekning i %	25,60 %	23,39 %
Kjernekapitaldekning	22,89 %	20,74 %
Ren kjernekapitaldekning i %	20,19 %	18,09 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,81 %	10,27 %

Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)	36.943	37.754
Motsyklisk buffer (2,50 %)	36.943	30.203
Systemrisikobuffer (3,00 %)	44.332	45.305
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	118.219	113.262
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	66.498	67.957
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	113.589	92.043

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper.
Banken har en eierandel på 2,04 % i Eika Gruppen AS og på 0,77 % i Eika Boligkreditt AS.

	2019	2018
Ren kjernekapital	337.595	310.855
Kjernekapital	384.061	358.717
Ansvarlig kapital	432.194	406.797
Beregningsgrunnlag	1.824.351	1.873.875
Kapitaldekning i %	23,69 %	21,71 %
Kjernekapitaldekning	21,05 %	19,14 %
Ren kjernekapitaldekning i %	18,50 %	16,59 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,44 %	8,78 %

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3–12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 126,4 millioner kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 121,6 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 70,0 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 99,7 % mot 98,4 % året før. Innskuddsdekningen har holdt seg på et stabilt høyt nivå og likviditetssituasjonen vurderes som god.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	64.589	64.589
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	199.658	199.658
Utlån til kunder	372.567	653	7.090	146.120	1.918.716	7.607	2.452.753
Obligasjoner/sertifik.	5.001	5.002	41.049	178.148	-	-	229.200
Aksjer	-	-	-	-	-	129.068	129.068
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	21.000	21.000
Sum eiendeler	377.569	5.655	48.138	324.268	1.918.716	421.922	3.096.268

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Innskudd fra kunder	-	-	-	-	-	2.456.978	2.456.978
Obligasjonsgjeld	-	-	50.000	100.000	50.000	-	200.000
Fondsobligasjoner	-	-	-	40.000	40.000	-	80.000
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	20.304	20.304
Egenkapital	-	-	-	-	-	338.985	338.985
Sum gjeld og egenkapital	-	-	50.000	140.000	90.000	2.816.268	3.096.268

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, NSFR, leverage ratio og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel LCR og innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

LCR var 366 pr. 31.12.2019.

Banken har trekkrettigheter på 75 millioner i DNB pr 31.12.2019.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	64.589	64.589
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	199.658	199.658
Utlån til kunder				30.375		2.422.377	2.452.753
Obligasjoner/sertifik.	52.160	145.083	10.996	20.961	-	-	229.200
Aksjer	-	-	-	-	-	129.068	129.068
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	21.000	21.000
Sum eiendeler	52.160	145.083	10.996	51.336	-	2.836.692	3.096.268

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Innskudd fra kunder						2.456.978	2.456.978
Obligasjonsgjeld	50.000	150.000	-	-	-	-	200.000
Fondsobligasjoner	40.000	-	-	-	-	-	40.000
Ansvarlig lån	-	40.000	-	-	-	-	40.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	20.304	20.304
Egenkapital	-	-	-	-	-	338.985	338.985
Sum gjeld og egenkapital	90.000	190.000	-	-	-	2.816.268	3.096.268

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån der fastrentelån utgjør 30,3 millioner kroner ved årets utgang. På gjeldssiden hadde banken ingen innskudd fra kunder med avtalt rentebindingstid.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon 0,1. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 0,1 mill. ved årets slutt.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen ovenfor.

Banken er også eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser.

Bankens renterisiko vurderes samlet sett som lav og er godt innenfor fastsatte rammer.

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markedsbenchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Priserisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvaderivater er eksponert for denne risikoen.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stressscenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Finansielle derivater

Banken benytter hovedsakelig rentebytteavtaler (renteswapper) som sikringsinstrument. Formålet med bruk av rentebytteavtaler er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av priserisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Tinn Sparebank har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2019.

Banken har **30,3** (41,1) millioner kroner i fastrenteutlån med binding inntil 5 år. Dette utgjør **1,2 %** (1,7) av den totale utlånsmassen. For å nøytralisere en del av renterisikoen som er knyttet til fastrenteutlån har banken kjøpt rentebytteavtaler. Rentebytteavtalene virker nøytraliserende i forhold til rentegevinst og -tap vi har på våre engasjementer med fastrenteutlån. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Rentebytteavtaler utenom balansen

Sikringsportefølje/Instrument		Løpetid (år)	Nominelt beløp	Markeds-verdi
			31.12.2019	31.12.2019
Renteswap 1	Avtale 2017042405407	2017 – 2020	5.500.000	16.633
Renteswap 2	Avtale 2017111305020	2017 – 2022	14.000.000	181.988
Renteswap 3	Avtale 2018111604811	2018 – 2021	10.875.250	38.970
Samlet portefølje		-	30.375.250	237.591

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere. Det er bestemt en maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. De fleste obligasjoner er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Følgelig er mesteparten av bankens obligasjoner enten statsgaranterte eller i finansinstitusjoner.

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

		Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Utstedt av det offentlige					
Lokale og regionale myndigheter					
	Børsnoterte	13.000	13.017	13.008	13.008
	Ikke børsnoterte	32.000	31.986	31.957	31.957
Sum utstedt av det offentlige		45.000	45.004	44.965	44.965
Utstedt av andre					
Institusjoner					
	Børsnoterte				
	Ikke børsnoterte	50.000	50.350	50.181	50.205
Offentlig eide foretak					
	Børsnoterte	-	-	-	-
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Foretak					
	Børsnoterte				
	Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett					
	Børsnoterte	131.000	131.150	131.046	131.485
	Ikke børsnoterte	3.000	3.008	3.008	3.020
Sum utstedt av andre		184.000	184.508	184.235	184.710
Sum sertifikater og obligasjoner		229.000	229.512	229.200	229.675

Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Banken har andeler i 3 verdipapirfond. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler og ikke renteinntekter.

Tinn Sparebank har andeler i følgende verdipapirfond:

- **Eika Sparebank**

Verdipapirfondet Eika Sparebank er å anse som rentefond og har utpreget lav risiko. Fondet forvaltes av profesjonelle forvaltere med begrensede risikorammer. Referanseindeksen er OSE Statsobligasjonsindeks 0,25. Renterisikoen er lav ettersom referanseindeksen har modifisert durasjon på 0,25 eller lavere. Kredittrisikoen er også lav. Fondet investerer primært i rentepapirer utstedt av norske sparebanker. Fondet kan også investere i rentebærende verdipapirer garantert av norske kommuner, den norske stat og norske finansinstitusjoner. Lånene har kort rentebinding, og er utelukkende seniorlån med 20 % vekting. Fondet er investert i en rekke ulike utstedere, noe som sikrer en god diversifisering. Fondet er som følge av risikoprofilen deponerbart i Norges Bank. Årlig avkastning siste 3 år 1,52 %. Siste 5 år 1,59 %

- **Eika Kreditt**

Verdipapirfondet Eika Kreditt er et UCITS-fond. Fondet kan benytte derivater for å effektivisere forvaltningen (uendret risiko) eller til å redusere valuta og renterisiko (reduert risiko). Eika Kreditt investerer i rentebærende verdipapirer med høy til moderat kredittrisiko. Fondet har en rentefølsomhet (modifisert durasjon) mellom 0 og 2. Ved en rentefølsomhet på 2 vil fondets verdi endres med + 2 % ved et plutselig rentefall på 1%. Fondet investerer i det norske og globale rentemarkedet som generelt kjennetegnes av moderat risiko. Avkastning og risiko i fondet avhenger av det generelle rentenivået og hvordan rentemarkedet vurderer risikobildet til det enkelte selskap og marked generelt. Årlig avkastning siste 3 år 4,46 %.

- **Eika Pengemarked**

Fondet investerer i sertifikater og obligasjoner med mindre enn 1 års durasjon, utstedt av eller garantert av stater, fylkeskommuner og kommuner og industri og selskaper hvor kredittkvaliteten er minimum BBB-. Fondet har en begrensning på vektet gjennomsnittlig løpetid på de underliggende investeringene på 1,5 år. Årlig avkastning 3 siste år 1,30 %. Siste 5 år 1,38 %.

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Børsnotert						
	988.893.501	Lionero AS	3.000	2	-	-
	937.885.822	Høland Sparebank	8.000	800	928	928
Sum børsnotert			11.000	802	928	928
Sum omløpsaksjer			11.000	802	928	928

Anlegg			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Ikke børsnotert						
	925.545.872	Vest Telemark BI	1	1	1	852
	987.548.177	Viken Eiendomsmegling AS	30	299	299	1.486
	916.148.690	Spama AS	90	9	9	101
	937.894.805	Kvinesdal Sparebank	12.215	1.222	1.112	1.099
	979.319.568	Eika Gruppen AS	494.481	26.533	26.533	61.810
	885.621.252	Eika BoligKreditt	9.447.675	39.396	39.396	39.313
		SDC AF 1993 H. A	2.688	1.219	1.219	1.372
		Vipps AS	1.673	5.175	5.175	6.621
		VN Norge	1	0	0	1.252
Sum ikke børsnoterte			9.958.854	73.855	73.745	113.906
Sum anleggsaksjer			9.958.854	73.855	73.745	113.906

Rente og aksjefond			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Ikke børsnotert						
	983.231.411	Eika Sparebank	32.891	21.853	33.699	33.699
	985.187.649	Eika Pengemarked II	9.895	750	10.228	10.228
	989.997.254	Eika Kreditt	10.162	10.282	10.468	10.468
Sum rente og aksjefond			52.948	32.886	54.396	54.396
Sum verdipapirer med variabel avkastning			10.022.802	107.542	129.068	169.230

Spesifikasjon av netto verdiendring og gevinst/ –tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler

Netto gevinst/–tap på valuta og verdipapirer	2019	2018
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	593	71
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-423	-491
Kursregulering obligasjoner	-	-
Netto gevinst/–tap obligasjoner	170	-421
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler		
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	192	-722
Kursregulering aksjer og andeler	1.129	1.404
Netto gevinst/–tap aksjer og andeler	1.321	682
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	534	377
Sum netto gevinst/–tap på valuta og verdipapirer	2.025	639

Banken mottok i 2019 13,44 aksjer i VN Norge AS ifm. at Visa Norge FLI ble konvertert til aksjeselskap. Aksjene ble bokført til null kroner i og med at banken fulgte kontinuitetsprinsippet i konverteringen. Aksjene har en virkelig verdi på kr. 1 600 692,27. Aksjene blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS og inngår i bankens åpningsbalanse pr. 01.01.2020.

Banken har også eierskap i konvertible C-aksjer i Visa Inc., som Visa Norge Holding 1 AS forvalter på vegne av 104 banker i Norge. Virkelig verdi av bankens andel er kr. 257 046,01 og aksjeposten blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS.

NOTE 7 – RENTER OG LIKNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

	2019	2018
Ansvarlig lånekapital	1.444	1.929
Fondsobligasjoner	2.118	1.733
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånekapital	3.563	3.662

NOTE 8 – ANDRE RENTEKOSTNADER

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte. I 2019 ble det som i 2018 innbetalt avgift til Bankenes Sikringsfond.

	2019	2018
Avgift til Sikringsfondet	1.516	1.583
Sum andre rentekostnader	1.516	1.583

NOTE 9 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2019	2018
Garantiprovisjon	718	721
Formidlingsprovisjon	31	354
Betalingsformidling	4.558	5.294
Verdipapirforvaltning og -omsetning	30	28
Provisjon Eika Boligkreditt	2.909	3.382
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	4.868	5.018
Andre provisjons- og gebyrinntekter	4.254	3.338
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	17.368	18.136

Provisjonskostnader	2019	2018
Transaksjonsavgifter og lignende	457	621
Betalingsformidling, interbankgebyrer	3.493	3.343
Andre provisjonskostnader	-	310
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.950	4.274

NOTE 10 – PENSJON

Fra og med regnskapsåret 2015 ble endringer i estimatavvik behandlet iht. IAS 19. Det innebærer at pensjonsforpliktelsen reguleres for endringer i estimatavvik direkte mot egenkapitalen, og ikke mot pensjonskostnader i bankens resultat.

Banken har kollektiv pensjonsordning i Storebrand ASA. Forpliktelsen omfatter 33 ansatte og 13 pensjonister. Pensjonistordningen behandles regnskapsmessig i henhold til norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader. I henhold til denne regnskapsstandard skal selskapets pensjonsordning behandles som en ytelsesplan. Pensjonsforpliktelsene knyttet til underfinansierte ordningen er balanseført som langsiktig gjeld.

Banken har avvirket den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte fra 31.12.2016. Dette gjelder 26 ansatte som er flyttet over på innskuddsbasert ordning. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 7 % av lønn opptil 7,1 G og 25,1 % for andel lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenstepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Sum innskuddspensjon	2019	2018
Egenandel AFP	325	270
Innskuddsbasert ordning	1.405	1.189
Sum pensjonskostnader	1.730	1.459

NOTE 11 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2019	2018
Lønn til ansatte	18.704	17.892
Honorar til styre og tillitsmenn	388	396
Pensjoner	1.730	1.526
Arbeidsgiveravgift	3.487	3.294
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	936	787
EDB-kostnader	8.314	6.762
Markedsføring	1.716	1.461
Reiser, opplæring etc	624	393
Rekvisita	289	261
Honorarer eksterne tjenester	822	770
Telefon, porto	457	175
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	37.467	33.715
Antall ansatte pr 31.12.	32,0	31,0
Antall årsverk pr 31.12.	30,3	29,7
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	30,0	29,7

NOTE 12 – LÅN OG YTELSER

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente.

- Samlede lån til ansatte med rentesubsidierte rentevilkår 30.913
- Samlede lån til ansatte med ordinære rentevilkår 652
- Samlede lån til ansatte med ordinære rentevilkår i EBK 0

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

OTP – Obligatorisk tjenstepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene. Det er gjort avtale med banksjef om vanlig oppsigelsesfrist på 6 måneder. Utover dette er det ikke avtalt noen form for opphørsvederlag eller lignende, verken til banksjef eller til styrets leder. Banksjefen inngår i bonusordningen.

		Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte						
Banksjef	Svein Olav Gvammen	1.348	138	28	1.514	780
Ledergruppe	To medlemmer	1.411	115	55	1.581	3.652
Sum ledende ansatte		2.759	253	83	3.095	4.432
Styre						
Styrets leder	Andres Sætre	90	-	-	90	585
Nestleder	Anne Stormoen	60	-	-	60	-
Styremedlem	Liv Sigrun Nykos Midtun	60	-	-	60	755
Styremedlem	Olav Dale Traen	60	-	-	60	666
Styremedlem	Torhild Finnebråten*	60	-	-	60	1.700
Varamedlem	Anfinn Maurud	6	-	-	6	71
Varamedlem	Rannheid Enerstad Moy	3	-	-	3	2.083
Varamedlem	Hege Persen Moe*	-	-	-	-	-
Samlede ytelser og lån til styret		339	-	-	339	5.860
Forstanderskap						
Leder	Aslak Ofte	18	-	-	18	-
Nestleder	Eivind Ørnes	-	-	-	-	62
Forstanderskap	Medlemmer og varamedlemmer	21	-	-	21	22.589
Samlede ytelser og lån til forstanderskapet		39	-	-	39	22.651

*Ansatterepresentanter

NOTE 13 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Driftsmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2019	6.719	28.901	18.622	54.242
Tilgang	264	147		411
Avgang				-
Kostpris 31.12.2019	6.983	29.048	18.622	54.653
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2019	5.701	16.428	18.622	40.751
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler				-
Ordinære avskrivninger	667	776		1.443
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2019	6.368	17.204	18.622	42.194
Bokført verdi 31.12.2019	615	11.844	-	12.459

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	Herav utleid	Balanseført
			areale m ²	verdi 31.12
Kolbensrød, Stavern	Hytter	100		1.312
Sam Eydesgate 89, Rjukan	Bankbygg	405	20	10.199
Sum				11.511

NOTE 14 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2019	2018
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	907	861
Honorar ekstern revisor	632	464
Honorar juridisk bistand	-	1.025
Leie av lokaler	656	653
Andre kostnader leide lokaler	324	249
Maskiner, inventar og transportmidler	189	955
Eksterne tjenester	152	191
Forsikringer	100	91
Kostnader Eika Gruppen AS	5.836	6.924
Ordinære tap	4	6
Andre driftskostnader	1.683	1.619
Sum andre driftskostnader	10.483	13.038

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	270	245
A-konto faktura for årsoppgjøret 2019	90	-
Attestasjon	51	53
Skatterådgivning	89	88
Andre tjenester utenfor revisjon	132	78
Sum revisjonshonorar inkl. mva	632	464

NOTE 15 – SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt samt formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12.2019

	2019	2018
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	37305	29646
Permanente forskjeller	154	90
Netto utbytte og gevinster/tap innenfor fritaksmodellen	-12133	-10184
Justering for avvik mellom bokførte og skattepliktige renter på obligasjoner	403	0
Avkastning rentefond	1256	1135
Endring midlertidige forskjeller	173	70
Grunnlag for 3%-beskatning på utbytte	318	221
Skattepliktig gevinst/tap obligasjoner	198	-259
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	27.674	20.719
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	6.918	5.180

	2019	2018
Skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt for året	6.918	5.180
Endring utsatt skatt	-50	-58
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-22	86
Formuesskatt	612	579
Sum skattekostnad	7.458	5.787

Betalbar skatt fremkommer som følger:

Formuesskatt	612	579
Inntektsskatt	6.918	5.180
Sum betalbar skatt	7.530	5.759

	Endring	2019	2018
Oversikt over midlertidige forskjeller			
Varige driftsmidler	-78	-2.218	-2.140
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	-47	249	296
Gevinst og tapskonto	-48	190	238
Obligasjoner og andre verdipapirer	-28	-411	-383
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	-201	-2.190	-1.989
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	-50	-548	-497
Endring i skattesats			
Sum bokført utsatt skattefordel		-548	-497

	2019	2018
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats		
25% skatt av resultat før skatt	9.326	7.412
25% skatt av permanente forskjeller	-2.452	-2.249
25 % av endring midlertidige forskjeller	43	18
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-22	86
Formuesskatt	612	579
Endring utsatt skatt	-50	-58
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	7.458	5.787

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat samt 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt.

NOTE 16 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering

	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	7.568	7.860
Kontanter i utenlandske valutasorter	42	141
Innskudd i Norges Bank	56.978	56.513
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	64.589	64.514

NOTE 17 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

Gjennomsnittlig effektiv rente for innskudd til kunder er 1,12 %. Renten er beregnet ut fra årets rentekostnad mot bokførte innskudd i slutten av perioden. Under posten innskudd med avtalt løpetid er ført innskudd med differensierte renteavtaleperioder fra 6 måneder til 3 år.

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2019 Beløp	%	2018 Beløp	%
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.787.459		1.770.216	
Med avtalt løpetid	669.519		579.365	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2.456.978	1,12 %	2.349.582	0,89 %

Innskudd fra kunder	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	1.682.590	68,5 %	1.596.647	68,0 %
Utlandet		0,0 %		0,0 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	35.338	1,4 %	27.413	1,2 %
Industriproduksjon	35.441	1,4 %	31.058	1,3 %
Bygg og anlegg	162.071	6,6 %	131.972	5,6 %
Varehandel, hotell/restaurant	66.179	2,7 %	44.508	1,9 %
Transport, lagring	32.538	1,3 %	32.068	1,4 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	202.777	8,3 %	206.282	8,8 %
Sosial og privat tjenesteyting	148.097	6,0 %	126.364	5,4 %
Offentlig forvaltning	91.947	3,7 %	153.269	6,5 %
Sum innskudd	2.456.978	100,00 %	2.349.582	100,00 %

Innskudd	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Tinn	1.542.761	62,8 %	1.492.247	63,5 %
Vinje	372.052	15,1 %	334.643	14,2 %
Resten av Telemark	168.679	6,9 %	152.986	6,5 %
Rogaland	40.164	1,6 %	39.406	1,7 %
Oslo/Akershus	187.920	7,6 %	153.974	6,6 %
Norge for øvrig	113.717	4,6 %	146.474	6,2 %
Utlandet	31.684	1,3 %	29.853	1,3 %
Sum innskudd	2.456.978	100,00 %	2.349.582	100,00 %

NOTE 18 – GJELD TATT OPP VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER

Gjeld tatt opp ved utstedelse av obligasjoner inkl. ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner.

Utestående pr 31.12.2019	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Sertifikatslån						
Obligasjonslån						
NO0010789647	05.04.2017	06.04.2021	50.000	50.000		2,70 %
NO0010825177	08.06.2018	08.12.2020	50.000	50.000		2,41 %
NO0010842917	13.02.2019	13.05.2022	50.000	50.000		2,64 %
NO0010852361	15.05.2019	15.05.2023	50.000	50.000		2,53 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			200.000	200.000		

Fondsobligasjon						
NO0010806789	03.10.2017	03.10.2022	40.000	40.000		5,54 %
			40.000	40.000		

Ansvarlig lån						
NO0010823784	12.06.2018	12.06.2023	40.000	40.000		3,91 %
			40.000	40.000		

NOTE 19 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2019	2018
Annen gjeld		
Bankremisser	70	359
Betalingsformidling	75	34
Skyldige offentlige avgifter	229	278
Betalbar skatt	7.530	5.759
Skattetrekk	883	971
Leverandørgjeld	1.677	2.421
Annen gjeld ellers	3.121	5.241
Sum annen gjeld	13.585	15.063

NOTE 20 – EGENKAPITAL

	Spb. fond	Gavefond	Utjevn.fond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2019	309.389	500	-	309.889
Utbetalte gaver		-500		-500
Årsoppgjørdisposisjoner	28.846	750		29.596
Egenkapital 31.12.2019	338.235	750	-	338.985

NOTE 21 – GARANTIANSVAR

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for 643,6 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

1. Tapsgaranti

Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Bankens plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

2. Saksgaranti

Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Bankens risiko for tap på lån formidlet til EBK er nå lavere, og garantiforpliktelsen derfor også lavere, sammenlignet med avtalen som gjaldt pr. 31.12.2018.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBKs overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2019 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2019.

	2019	2018
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	6.343	4.277
Kontraktsgarantier	29.316	35.475
Andre garantier	8.691	8.890
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	44.350	48.641
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	8.625	10.258
Sum garantiansvar	52.975	58.899

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har overtatt ett misligholdte lån fra EBK i 2019, på 1,8 mill. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav mislighold – sannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 6,4 mill.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

	2019	2018
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Saksgaranti	2.189	3.939
Tapsgaranti	6.436	6.319
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	8.625	10.258

Garantier fordelt geografisk	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Tinn	23.681	44,7 %	32.573	55,3 %
Vinje	3.101	5,9 %	3.042	5,2 %
Resten av Telemark	1.849	3,5 %	1.048	1,8 %
Rogaland	-	0,0 %	-	0,0 %
Oslo/Akershus	20.838	39,3 %	21.669	36,8 %
Norge for øvrig	3.506	6,6 %	568	1,0 %
Utlandet	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum garantier	52.975	100,00 %	58.899	100,00 %

NOTE 22 – NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	66,0 %	68,0 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	2,5 %	-0,03 %
Egenkapitalavkastning*	9,2 %	8,0 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	18,1 %	19,9 %
Innskuddsmargin hittil i år	0,41 %	0,16 %
Utlånsmargin hittil i år	2,22 %	2,41 %
Netto rentemargin hittil i år	1,99 %	1,87 %
Resultat etter skatt i % av FVK	0,96 %	0,79 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	23,7 %	26,2 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	25,5 %	26,4 %
Innskuddsdekning	99,7 %	98,4 %
<i>* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert</i>		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	20,19 %	18,09 %
Kjernekapitaldekning	22,89 %	20,74 %
Kapitaldekning	25,60 %	23,39 %
Uvektet kjernekapitalandel	10,81 %	10,27 %
Konsolidert ren kjernekapitaldekning	18,50 %	16,59 %
Konsolidert kjernekapitaldekning	21,05 %	19,14 %
Konsolidert kapitaldekning	23,69 %	21,71 %
Konsolidert uvektet kjernekapitalandel	9,44 %	8,78 %
Likviditet		
LCR	366	376
NSFR	150	137

Årsregnskapet for 2019

Tinn Sparebank

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2019, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og at opplysninger i årsberetningen gir en rettvise oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til banken sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer banken står overfor.

Styret kjenner ikke til forhold av noen art som er viktige for å bedømme bankens stilling og resultat av virksomheten og som ikke framgår av resultatregnskap eller balanse. Det har etter styrets vurdering heller ikke inntruffet forhold av vesentlig betydning for banken etter regnskapsårets utgang.

Rjukan, 09. mars 2020

Tinn Sparebank

Anne Stormoen
Styrets nestleder

Andres Sævre
Styreleder

Olav Dale Traen
Styremedlem

Liv Sigrun Nykos Midtun
Styremedlem

Svein Olav Gvammen
Banksjef/daglig leder

Torhild Finnebråten
Styremedlem

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS
Hydroparken Bygg 90, Heddalsvegen 11,
Postboks 194, NO-3672 Notodden

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00
Fax: +47 35 01 15 85
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Tinn Sparebank

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Tinn Sparebank som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av banken i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i bankens årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle banken eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgis en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om bankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at bankens evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Notodden, 9. mars 2020
ERNST & YOUNG AS

Tor Erik Baksås
statsautorisert revisor